

BUDAPEST-ANGYALFÖLDI
EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG

ANGYALFÖLDI ÖRÖMHÍR

A Budapest-Angyalföldi
Evangélikus Egyházközség
adventi körlevele
2025. december

A legkisebből a legnagyobb

„Te pedig, efrátai Betlehem, bár a legkisebb vagy Júda nemzetségei között, mégis belőled származik az, aki uralkodni fog Izráelen.”

(Mik 5,1)

Ez az Isten útja, karácsony *iránya: a legkisebből a legnagyobb*. Az egész karácsonyi történetben tetten érhető ez az irány. Tele van váratlan fordulattal, meglepetéssel, és egyáltalán nem úgy történnek az események, ahogyan számítanánk rá, ahogyan törvényszerű lenne. A legkisebből a legnagyobb: nem egy gazdag jeruzsálemi, királyi úri hölgy ad életet a Messiásnak, hanem *egy jelentéktelen városka jelentéktelen, szegény szolgálóleánya*.

A körülmények botrányosak: házasságon kívül fogan meg a csecsemő, még ha nem is parázna kapcsolatból. Ki gondolná azt, hogy így, ilyen módon és körülmények között kell megszületnie annak, aki uralkodni fog Izraelen? Aztán a napkeleti bölcsek útnak indulnak. A csillagok állásából olvasták ki, hogy megszületett a zsidók királya. Az első körben mégsem érnek célhoz, rossz helyen kötnek ki: Jeruzsálemben, Nagy Heródes udvarában. Már észre sem vesszük, hogy ez mennyire logikus következtetés. Hiszen egy királyi csecsemőnek a palotában van a helye. Az emberi logika eddig el tud jutni. De nem ér célhoz. Mert itt minden másképpen van, mint a világban: itt a legkisebből származik a legnagyobb.

Erre a felismerésre, ahogyan a bölcseket is, úgy azóta mindenkit, minket is egyedül Isten igéje, az írott kinyilatkoztatás vezethet el. *Heródes udvarában a bölcsek érkezése nagy riadalmat keltett. Ők nem tudtak semmilyen új királyról, aki éppen akkor született. Mi akar ez lenni?*

Ezt olvassuk: „Amikor ezt Heródes király meghallotta, nyugtalanság fogta el, és vele együtt az egész Jeruzsálemet. Összehívott minden főpapot és a nép írástudóit, és megkérdezte tőlük, hol kell megszületnie a Krisztusnak.” A főpapok és írástudók pedig *útbaigazításként*, Mikeás könyvéből alapigénket idézik: A júdeai Betlehemben, mert így írta meg a próféta: „Te pedig, Betlehem, Júda földje, semmiképpen sem vagy a legkisebb Júda fejedelmi városai között, mert fejedelem származik belőled, aki legeltetni fogja népemet, Izráelt.” (vö: Mt 2,3-6)

A papok és az írástudók nem jöttek zavarba, nem kellett keresgélniük, mert jól ismerték az Írásokat a Messiásról. Éppen ezért, talán nem csak engem lep meg, hogy milyen egykedvűen és közömbösen beszélnek róla. Mintha ott lenne a hangjukban: ezt mindenki tudja. De ha már ezt ennyire jól tudják, ismerik a Messiásról szóló igéket, sőt még a helyet is tudják, ahol megszületik a Krisztus, akkor ezt miért nem hirdetik, és miért nem ők az elsők, akik felkeresik, hogy leborulva imádják?

„Ha kérdeznek minket, akkor el tudjuk mondani a karácsonyi történetet. A mi hangunkban is ott van: ezt mindenki tudja. De ki veszi komolyan?”

Megvallom én magamra ismertem ebben a hozzáállásban. Ismerjük az ígét mi is. Ha kérdeznek minket, akkor el tudjuk mondani a karácsonyi történetet. A mi hangunkban is ott van: ezt mindenki tudja. De ki veszi komolyan?

Pedig nekünk nem sejtéseink vannak, hanem kezünkben van Isten Igéje, és mégsem indulunk el. Mert olyan hihetetlen az irány, de annyira jó megerősödni ebben éppen karácsonykor, hogy aztán erőforrás lehessen a nehézségekben: *a legkisebből származik a legnagyobb!*

Grendorf Péter
lelkész

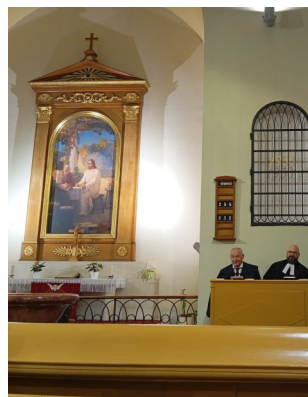
Gyülekezeti eseménynapló képekben

Az Evangélikus Konfirmandusok Találkozóján jártunk szeptember 27-én.

Október 4-én egyházmegyei presbiteri napnak adott otthon immár második alkalommal gyülekezetünk.

A kerületi protestáns gyülekezetek közös reformációi istentiszteletén *Bogárdi Szabó István* református püspök hirdette Isten ígését templomunkban október 31-én.

A Bach 340 koncertsorozat záróalkalma gyülekezetünkben került megrendezésre november 9-én. Orgonánkon Németh Zsuzsa játszott.
Fotó: Németh Pál

Keresztben összefutó utak

„Utaidat, Uram, ismertesd meg velem, ösvényeidre taníts meg engem! Vezess hűségesen, és taníts engem, mert te vagy szabadító Istenem, mindig benned reménykedem.” (Zsolt 25,4–5)

Életünket utak szövik át. Valaki fejből tudja az utat, más útvonaltervező segítségét veszi igénybe. Az ember nemcsak fizikai, hanem lelki értelemben is lehet úton. A hívő ember is úton van. Lehet, hogy már látja is az irányt, tanulja azt a bizonyos ösvényt Istentől, azonban lényeges, hogy ez a fajta úton járás, maga a hívő élet ne elégítsen meg minket annyira, hogy bármikor is azt érezzük, az utunk végére értünk. „Én már megtértem, életemet az Istennel közösségben élem, imádkozom, templomba is járok, célba értem, jól van ez így” – gondolhatnánk a hitre jutás eufóriájában, de Isten ennél sokkal többet vár tőlünk, sokkal többre hív el bennünket.

„Isten azt akarja, hogy mi magunk is útvonaltervezők legyünk, akikben Szentlelke által helyezte el azt a szoftvert, amely az ő országa felé irányít másokat is.”

Isten azt akarja, hogy mi magunk is útvonaltervezők legyünk, akikben Szentlelke által helyezte el azt a szoftvert, amely az ő országa felé irányít másokat is. Nagy szükség is van arra, hogy egyházunk, gyülekezeteink keretein túl is láthatóvá váljunk,

mert sok az utat tévesztő, az útkereső, a zsákutcába jutó ember.

Az ember az Istentől kapott értelme által annyira felpörgette a világot, hogy azt a lelkével már nehezen tudja követni. Közben az egyre nagyobb tudás birtokában sokan gondolják azt, hogy Istenre már nincs is szükség – pedig a tudás nem fogja kitölteni a lelki hiányt.

De még ha az ember fel is ismeri, hogy lelki vákuumba került, kérdés, hogyan tudja ezt az űrt betölteni. Ki mutatja meg ennek a módját? A hit kegyelmével megajándékozott emberek tudnak arról az útról, amelynek megmutatását kéri Dávid az Úrtól a zsoltárban. Persze a bűn, a kísértések, a világ zaja a hitben élő emberre is hat, így bizony időnként el-eltévedünk vagy éppen bukdácsolunk a Krisztus-követés útján. De Jézus által nem is a magunk – egyébként szükségszerűen teljesíthetetlen – tökéletességére vagyunk elhívva, hanem arra, hogy az ő végtelen hűségében megtartva tartsunk meg másokat mi is.

Hogyan? Lelki értelemben azáltal, hogy elmondjuk, milyen az, amikor Isten karol fel bennünket. Ahogyan éppen tette velem is a közelmúltban; ahogyan a lelki értelemben vett és a fizikailag járt útjaim összekapcsolódtak.

Történt, hogy egy előttem álló nagyobb feladatra való készülés és a szokásosnál is több napi munka terhe lelkileg és szellemileg is megrogyasztott. Éreztem, hogy ki kell mozdulnom, útra kell kelnem. A feleségem partner volt ebben, így kora este elindultunk

Budapestről. Utunk a Börzsönybe, majd a Visegrádi-hegységbe vezetett. Az erdei utakon autózva gyermeki örömmel néztük az előttünk átbaktató szarvasokat, őzeket, rókákat. Egy tisztáson megállva átadtuk magunkat a friss levegő és a fák között ránk tekintő hold élményének. Éreztem, ahogyan az úton levés által kifelé tartok a lelki zsákutcából, majd azt is átélhettem, ahogyan Isten újra az útjára helyez.

Úgy alakult, hogy Esztergomban éppen az evangélikus templom mellett parkoltunk le. Megnéztük a hirdetőtáblát. A papírlapokra írt rövid imádságokban összeért a fizikai és a lelki út, amikor ezt olvastam: *„Atyám, a szívem kimerült. Úgy érzem, a terhemet egyedül cipelem. Vedd el tőlem. Hadd pihenjek meg, üdíts fel, Istenem!”* Alatta pedig ez állt: *„Istenem, kérlek, világosítsd meg elmémet igazsággal, töltsd meg szívemet szeretettel, gazdagítsd életemet szolgálattal.”*

Ahogyan ezt a két kis imát elolvastam, már nem éreztem úgy, hogy a terhemet egyedül cipelem, és nyugodtabb szívvel tekintettem a közelgő feladatokra – Isten így karolt fel az utamon.

Mindnyájan tartunk valamerre az életünkben. Útjaink néha széttartanak, máskor ellentétes irányba vagy éppen párhuzamosan haladnak. De bármerre tartunk is, a Jézus-követés útján járva mindig hálát adhatunk, hogy útjaink nemcsak egy-egy kereszteződésben, hanem a keresztsben: Krisztus keresztjében is összefuthatnak.

Balczó Mátyás áhítata az egyházmegyei presbiteri napon hangzott el.

Bemutatkoznak konfirmandusaink

Ebben a tanévben ismét tartunk konfirmációi felkészítést, 2026 tavaszán járulnak először konfirmandusaink az Úr oltárához. Ismerkedjünk meg velük, és hordozzuk imádságban a gyülekezetünkben és a hitben való megerősödésüket!

Bakó Zoé a nevem. A Németh László Gimnázium 5.a osztályos tanulója vagyok. Egészen kicsi korom óta járunk ebbe a gyülekezetbe. Van egy kutyám, Barni. Gitározni tanulok.

Bogdány Dávidnak hívnak. Hatodik évfolyamon tanulok egy 13. kerületi általános iskolában. Az öcsémrel, Mátéval egy csapatban vízilabdázunk. Szabadidőmben szeretek filmeket nézni.

Bogdány Máté vagyok, ötödik osztályos egy 13. kerületi általános Iskolában. Van egy bátyám, Dávid. Mindketten vízilabdázunk már harmadik éve. Nagyon szeretek meccseken játszani hétvégenként.

Durucz Mihály a nevem. A kerületi Herman Ottó Általános Iskolába járok. Bátyám, Iván szintén ebben a gyülekezetben konfirmált. Leigazolt focista vagyok.

Andródi Dánielnek hívnak. A Németh László Gimnázium 6.a osztályos tanulója vagyok. A bátyám, Ákos is ebben a templomban confirmált. Vízilabdázom, gitározom, és szeretek biciklizni is.

Gáspár Anna Borbála a nevem. A kerületi Pannónia Általános Iskola 7.b osztályos tanulója vagyok. Van egy öcsém, Beni, az ősszel volt együtt a keresztelőnk a gyülekezetben. Versenyszerűen karatézom, szeretek zenét hallgatni és rajzolni.

Gáspár Máté Benedek vagyok. A kerületi Pannónia Általános Iskola 5.b osztályos tanulója vagyok. A nővémmel, Annával készülök a konfirmációra. Leigazolt focista vagyok, szabadidőmben szeretek még videójátékozni.

Grendorf Márta Flóra a nevem. A kerületi Pannónia Általános Iskola 6.b osztályos tanulója vagyok. Van egy nővérem, Kata, és egy húgom, Olívia. Leigazolt kosárlabdázó vagyok, de szabadidőmben szívesen kerámiázom, illetve a horgolás már egy régi hobbim.

Kolozsi-Laász Péternek hívnak. A Budapesti Montessori Általános Iskola és Gimnáziumba járok, a 6.évfolyamon tanulok. Egy öcsém van, Miso. Versenyszerűen végzem az uszonyos úszást. Szabadidőmben lovagolok.

Kőrösi-Szabó Barna vagyok, a csömöri Mátyás király általános iskola 4.b osztályába járok. Szerelek furulyázni és focizni. Örülök, hogy ebben a tanévben én is konfirmálhatok.

Lovas Emma Flóra vagyok. Nővérem, Panni, az öcsém Vince, mindannyian ebbe a gyülekezetbe születtünk bele. A Szent János Apostol Általános Iskola és Óvoda ötödik évfolyamán tanulok. Szívesen főzöm, olvasok, vagy horgolok.

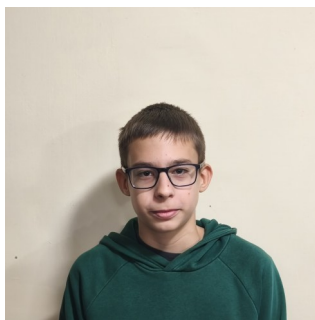
Nyerges-Bognár Sára Magdolna a nevem. A kerületi Pannónia Általános Iskola 6.b osztályos tanulója vagyok. Bátyáim, Barnus és Dani is ebben a gyülekezetben konfirmáltak. Két teknőscsőm van: Ül és Vár. Zongorázni tanulok, kerámiaázom, néptáncolok.

Reiter Júliánnak hívnak. A Deák Téri Evangélikus Gimnázium ötödik osztályos tanulója lettem ebben a tanévben, ahová bátyám, Vilmos is jár. Szeretek olvasni, sütni-főzni, beszélgetni.

Rucska Ákos vagyok. Az Óbudai Gimnázium 9. évfolyamára járok. Van egy húgom, Szonja. 2020 óta focizom az Angyalföldi Sportiskolában.

Rucska Szonja a nevem. A kerületi Pannónia Általános Iskola 7.b osztályos tanulója vagyok. A bátyámmal, Ákossal együtt készülünk a konfirmációra. Hobbim a táncolás.

Szabó Jázmin Johanna a nevem. A Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium ötödik évfolyamán tanulok. Egy húgom van, Kála. Versenyszerűen táncolok és fuvalázni tanulok.

Szép Petra vagyok, két nővérem van: Lilla és Flóra. A Krúdy Gyula Angol-Magyar Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola 8. osztályos tanulója vagyok. Nagyon szeretek rajzolni és balettozni.

Varga Vilmosnak hívnak. A Szlovák Tanítási Nyelvű Általános Iskola ötödik évfolyamán tanulok. Nővérem, Léna után én is ebben a gyülekezetben készülök a konfirmációra. Van még egy Terrence nevű tengerimalacom. Kézilabdázom és e-sportolok.

A 2026-os év ígéje:

„Íme, újjáteremtek mindent.”

(Jel 21,5a)

Gyülekezetünk pénzügyei – legyen a közös ügyünk!

A gyülekezet az a közösség, ahol együtt élhetjük meg az Istennel való kapcsolatunkat és annak fejlődését. Gyülekezetünk önfenntartó közösség. A pénzügyi stabilitás legfontosabb része a testvérek részéről az egyházfenntartói járulék, valamint a perselypénz és adomány befizetése.

Köszönjük, hogy sokan hozzájárulnak gyülekezetünk anyagi stabilitásához. Kérjük, mindazokat, akik nem rendezték még ebben az évben egyházfenntartási hozzájárulásukat, támogassák közösségünket ilyen módon is.

Gyülekezetünk legnagyobb költségeit a téli hónapokban a gázszámlák jelentik. Erre külön **adománygyűjtést** hirdetünk.

Osszuk meg egyenletesen az anyagi terheket!

Kérjük, segítsék a közösség működését azzal, hogy rendszeres havi vagy negyedéves utalást állítanak be!

OTP Bank 11713005-20456104-00000000

Egyházfenntartói járulék vagy egyéb adomány befizetésére személyesen is van lehetőség az istentiszteleteink után.

Gyülekezetünk kiadásai:

- Lelkeszi fizetések, kántori javadalmazás
- Megnövekedett rezsiköltség
- Épületek fenntartása
- Gyermekfoglalkozások alapanyag-költsége
- Iratterjesztés támogatása
- Napi munkához szükséges eszközök és szolgáltatások

Államfői elismerés – Arany Érdemérmet kapott Csermely Péter

Sulyok Tamás köztársasági elnök a Magyarország Köztársasági Elnökének Arany Érdemérmét adományozta Dr. Csermely Péternek, Széchenyi-díjas biokémikusnak, hálózatkutatónak, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagjának.

A köztársasági elnök úgy fogalmazott: „Csermely Péter egyedülállót alkotott a tudományban, és elévülhetetlen érdemeket szerzett a tehetséges diákok felismerésében és segítésében, amivel a nemzet jövője iránt érzett felelősségvállalás terén is mintaadóvá vált.”

A Budapesti Evangélikus Egyetemi Gyülekezetben szolgáló Csermely Péter az Evangélikus Hittudományi Egyetem másoddiplomás képzésén szerzett lelkész diplomát.

Kondor Péter, a Déli Evangélikus Egyházkerület püspöke 2022-ben szentelte lelkésszé az angyalföldi evangélikus templomban. A Luther Kiadó 2021-ben Mennyei hálózatban címmel adta ki a Csermely Péterrel készült interjúkötetét, amelynek kapcsán Kézdi Beáta, az Evangélikus Információs Szolgálat főszerkesztője készített interjút a biokémikus, hálózatkutatóval.

Forrás: Dr. Sulyok Tamás Facebook-oldala • Szerző: Evangélikus.hu

Kazuális szolgálatok 2025.

Akiket elkísértünk utolsó földi útjukon

Jézus mondja: „Az Isten pedig nem a holtak Istene, hanem az élőké. Mert az Ő számára mindenki él.” (Lk 20,38)

Ribárszky János (88)

Batári Istvánné sz. Kispataki Éva (77)

Kovács Jolán (85)
Thoma Emőke (78)

Akik a keresztség szentségében részesültek

Gyermekek

**Jézus mondja: „Engedjétek hozzám jönni a kisgyermeket”
(Mk 10,14)**

Márvány Kuba Mihály
Laws Rio Nolan
Ördög Palkó
Kisantal Zsigmond
Gáspár Anna Borbála
Gáspár Máté Benedek
Széplaki Simon Mihály
Bogár Ágoston

Felnőttek

Jézus mondja: „Aki hisz és megkeresztelkedik üdvözü, aki pedig nem hisz elkárhozik” (Mk 16,16)

Dr. Széplaki Valéria

Konfirmációi fogadalmat tettek

Jézus mondja: „Aki tehát vallást tesz rólam az emberek előtt, arról majd én is vallást teszek mennyei Atyám előtt” (Mt 10,32)

Soltész-Nagy Liza

Akik házasságukra Isten áldását kérték

Jézus mondja: „Amit tehát az Isten egybekötött, ember azt el ne válassza” (Mt 19,6b)

Erdélyi Balázs – Polyák Petra
Dr. Kerestély Márk – Dr. Berente Dalida Borbála

Zimtstern - karácsony mandulás-fahéjas csillaga

A Zimtstern évszázadok óta része a német protestáns vidékek karácsonyi konyhájának, az utóbbi években pedig már idehaza is elérhetővé vált a boltok polcain. Sajatkezőleg is könnyen elkészíthető, csak a lenti receptet kell követni hozzá. Eredete a 15-16. századi polgári háztartásokig nyúlik vissza, amikor a drága fűszerek közül a fahéj már elérhető volt az ünnepi időszakra. A sütemény gyorsan népszerű lett a reformáció korában, hiszen tartós, vajmentes tésztája jól illett az evangélikus közösségek takarékos, az ünnepet azonban nagyon is tisztelő szemléletéhez. Egyszerű, vajmentes receptje miatt a népi humor gyakran "evangélikus süteményként" emlegette, szemben a katolikus vidékek gazdagabb, vajasabb karácsonyi édességeivel. A csillag alak a Betlehemi csillagot idézi, így a Zimtstern máig hordozza karácsony üzenetét: a világosság és a reménység megérkezését.

Klasszikus Zimtstern – hagyományos recept (kb. 30 darabhoz)

300 g finomra darált mandula

250 g porcukor

2 tojásfehérje

2 teáskanál fahéj

1 teáskanál citromlé

csipet só

A mázhoz:

1 tojásfehérje

kb. 120 g porcukor

A tojásfehérjéket egy csipet sóval lágy habbá verjük, majd lassan hozzáadjuk a porcukrot, és kemény, fényes habbá dolgozzuk.

Belekeverjük a citromlevet és a fahéjat, majd óvatosan hozzáforgatjuk a mandulát. A masszát fóliába csomagolva 1 órára hűtőbe tesszük, hogy formázhatóvá váljon.

A tésztát porcukrozott felületen kb. 1 cm vastagra nyújtjuk, és csillag alakú formával kiszaggatjuk.

A mázhoz a tojásfehérjét a porcukorral sűrű, fehér bevonattá keverjük, és vékonyan a csillagok tetejére kenjük.

140 °C-on (légkeverésnél 120 °C) 12–15 perc alatt szárítjuk a sütit, hogy a tészta átsüljön, de a máz ne barnuljon meg.

Macher Tünde ajánlása

ÜNNEPI ISTENTISZTELETEINK

DECEMBER 24. KARÁCSONY ESTE
du. 3 óra: gyermekbarát istentisztelet

DECEMBER 25. KARÁCSONY ÜNNEPE
de. 10 óra: úrvacsorás istentisztelet

DECEMBER 26. KARÁCSONY MÁSODIK NAPJA
de. 10 óra: istentisztelet

DECEMBER 28. KARÁCSONY UTÁNI VASÁRNAP
de. 10 óra: istentisztelet

DECEMBER 31. ÓÉV ESTE
du. 6 óra: óévi hálaadás

JANUÁR 1. ÚJÉV NAPJA
de. 10 óra: úrvacsorás istentisztelet

JANUÁR 4. AZ ESZTENDŐ ELSŐ VASÁRNAPJA
de. 10 óra: úrvacsorás istentisztelet

*A gyermekbarát szentesti istentiszteletünk
minden korosztálynak szól,
gyermekek szolgálatával és igéi üzenettel
várunk mindenkit az alkalomra.*

HÉTKÖZI ALKALMAINK

Magvetés Bibliakör – Szerdánként 18 órától

Baba-mama kör – Kéthetente hétfőnként 10 órától

Asszonykör – Kéthetente csütörtökön 20 órától online

Bibliaóra – Csütörtökön 10 órától

VASÁRNAPI ALKALMAINK

Énekkar 9 órától

Gyermekbibliakör az istentisztelettel párhuzamosan

Ifjúsági óra kéthetente 17 órától

Imakör változó időpontban

Házaspáros kör hónap első vasárnapján 17 órától

Istentisztelet

Minden vasárnap 10 órakor a templomban, egyéb egyházi ünnepeken aktuális kiírás szerint.

Lelkeszi hivatal

Állandó időpontban tartott **fogadóórát** – az iskolai órarendben tartott hittanórák miatt – **nem tudunk tartani.**

Keresztelő, esküvő, temetési szolgálat kérése kizárólag telefonos egyeztetés alapján lehetséges (+36-20-775-3964-es mobilszámon).

Lelkipásztori beszélgetésre szintén csak előzetesen egyeztetett időpontban van lehetőség!

Hittanoktatás

A kerület **általános iskoláiban** tartunk az órarendbe beépítve.

Körlevelünk évente három alkalommal jelenik meg.

Készült: a Bookpress Kft. nyomdájában.

A szerkesztőbizottság tagjai: Balczó Mátyás, Grendorf Péter, Grendorf-Balogh Melinda, Győri Zsuzsanna, Káldyné Forgó Brigitta, Lencsés Ákos, Macher Tünde

Budapest-Angyalföldi Evangélikus Egyházközség

1134 Budapest, Kassák Lajos u. 22.

<http://angyalfold.lutheran.hu>, angyalfold@lutheran.hu

Bankszámlaszám: 11713005-20456104

Grendorf Péter lelkész: +3620-775-3964, peter.grendorf@gmail.com

Grendorf-Balogh Melinda másodlelkész: +3620-770-3122,
melinda.grendorf@gmail.com

Kertész-Horváth Attila kántor
Márvány Miklós helyettes kántor